

INHOUDSOPGAVE

Van 0 naar 100 soorten	6	Grauwe gans	46	Buizerd	78
De top 100	12	Kokmeeuw	48	Krakeend	80
Zo gebruik je dit boek	16	Zwarte kraai	50	Grote bonte specht	82
Huismus	18	Ekster	52	Bos	84
Merel	20	Groenling	54	Scholekster	88
Spreeuw	22	Heggenmus	56	Gaai	90
Koolmees	24	Turkse tortel	58	Staartmees	92
Winterkoning	26	Blauwe reiger	60	Zilvermeeuw	94
Wilde eend	28	Heide	62	Kleine mantelmeeuw	96
Meerkoet	30	Knobbelzwaan	64	Boomkruiper	98
Houtduif	32	Waterhoen	66	Putter	100
Vink	34	Aalscholver	68	Tjiftjaf	102
Pimpelmees	36	Nijlgans	70	Koperwiek	104
Stad	38	Grote Canadese gans	72	Kramsvogel	106
Roodborst	42	Fuut	74	Zee, strand en wad	108
Kauw	44	Kievit	76	Torenvalk	112

Kolgans	114
Smient	116
Brandgans	118
Bonte strandloper	120
Zwartkop	122
Goudhaan	124
Stormmeeuw	126
Kuifeend	128
Zanglijster	130
Boerenland	132
Boerenzwaluw	134
Witte kwikstaart	136
Holenduif	138
Wintertaling	140
Slobeend	142
Bergeend	144
Tafeleend	146

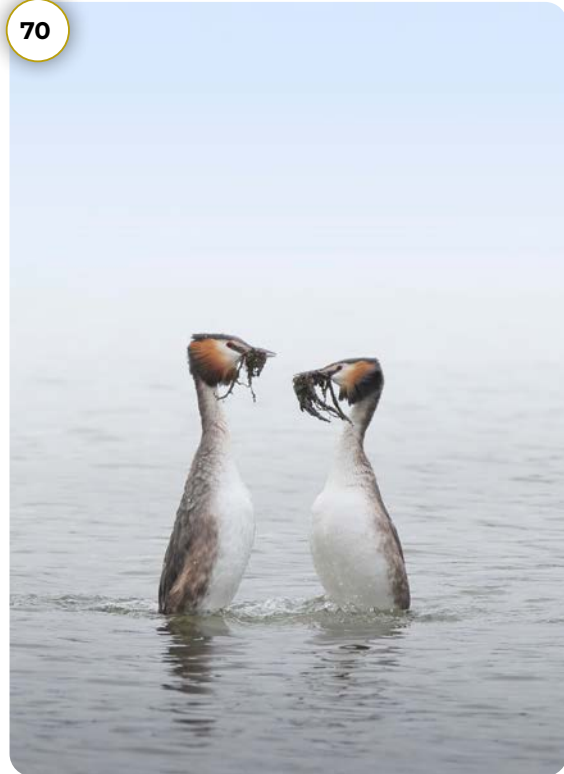
64

76

70

32

196

Kleine karekiet	148	Kneu	180	Grauwe vliegenvanger	212
Grasmus	150	Grote lijster	182	Boompieper	214
Fitis	152	Keep	184	Ringmus	216
Hoogveen	154	Tureluur	186	Zwarte mees	218
Gierzwaluw	156	Grutto	188	Duinen	220
Huiszwaluw	158	Goudplevier	190	Blauwborst	222
Roek	160	Wulp	192	Rosse grutto	224
Boomklever	162	Appelvink	194	Kanoet	226
Sijs	164	Zwarte roodstaart	196	Zilverplevier	228
Veldleeuwerik	166	Beken en rivieren	198	Drieteenstrandloper	230
Rietgors	168	Roodborsttapuit	200	Grote stern	232
Graspieper	170	Rietzanger	202	Eider	234
Gele kwikstaart	172	Gekraagde roodstaart	204	Bosrietzanger	236
Visdief	174	Tuinfluit	206	Spotvogel	238
Moeras	176	Braamsluiper	208	Toendrarietgans	240
Fazant	178	Bonte vliegenvanger	210	Meren en plassen	242

1 HUISMUS

standvogel
HOUSE SPARROW

Al jaren met stip op nummer 1 als de meest algemene en bekende vogel: de huismus. Je vindt huismussen overal waar mensen zijn, maar dat wil niet zeggen dat het altijd goed gaat met deze soort. De laatste decennia zijn de aantallen zo ongeveer gehalveerd als gevolg van een flinke afname in geschikte plekken om te broeden en in voedselaanbod. De populatie is de laatste jaren stabiel met tussen de 2 en 3 miljoen huismussen.

Waar vind je huismussen?
De naam geeft het al weg: huismussen leven daar waar huizen te vinden zijn. Dorpen, steden, boerderijen, het maakt niet uit. Echt huismussenleefgebied voldoet aan een aantal voorwaarden. Ten eerste moet er natuurlijk een geschikte plek zijn om te broeden, zoals ruimtes onder dakpannen en in spouwmuuren. Minstens niet zo belangrijk: er moet voldoende eten in de buurt zijn. Buiten het broedseizoen eten huismussen vooral zaden, maar in het broedseizoen eten huismussen vooral insecten (met name bladluizen) en andere ongewervelden essentieel om de jongen mee te voeren. Als derde moet er beschutting aanwezig zijn in de vorm van heggen of klimop, waarin de mussen zich kunnen verstoppert voor spervuurs, katten en andere rovers.

Welk type vogel is het?
Huismussen zijn echte stadsvogels die jaarrond in en om hun broedgebied aanwezig zijn. Meestal komen ze niet meer dan een paar honderd meter van de broedplaats vandaan. Jonge vogels willen nog weleens zwerfgedrag vertonen, maar dan gaat het om een bijzonder klein deel van de gehele populatie.

Feitjes
• Broedseizoen: vanaf eind april, 2-3 legfels per jaar
• Alleen het vrouwtje broedt
• Aantal eieren: 5-6
• Broedduur: 11-14 dagen
• Uitleggen: na 14-17 dagen

Hoe herken ik een huismus?
Een huismus is een stevig gebouwde, bruin met grijze vogel van ongeveer 15 cm met een relatief grote kop en een grote, spitse snavel. Mannetjes hebben een grijze kruin, bruine nek, zwarte keel en borst en grijze wangen. De onderzijde van het lijf is lichtgrijs, de bovenzijde is bruin met zwarte strepen. In het najaar en in de winter is het zwart van de keel en borst minder duidelijk te zien. Vrouwtjes hebben niet de markante kopstekening en de zwarte keel en borst. Jonge vogels zien eruit als vrouwtjes en hebben, kort na het verlaten van het nest, opvallende mondhoeken. De zang bestaat uit een reeks tsijspende klanken, waarvan de verschillende tonen iets in toonhoogte en snelheid variëren. Mannetjes zingen vaak in groepsverband, het hele jaar door.

Gedrag
In het voorjaar zingen mannetjes vaak vanaf de rand van het dak bij geschikte nestlocaties om zo een vrouwtje te lokken. Heeft een vrouwtje eenmaal interesse, dan wordt er vlakbij het nest fanatiek gepaard. Na het broedseizoen zie je vaak hele families samen voedsel zoeken. Het zijn geen fanatieke vliegers, meestal leggen ze maar korte afstanden af tussen bijvoorbeeld het nest en tuinen met voedsel. Soms zitten groepjes gezamenlijk in een dichte struik te kwetteren. Huismussen maken vaak kuiltjes in het zand om een stofbad tegen luizen te nemen.

Ik heb deze soort gezien

Man	Vrouw	Jaar	Winter	Zomer	Winter	Locatie
□□□□	□□□□	/	□□□□	□□□□	□□□□	/
□□□□	□□□□	/	□□□□	□□□□	□□□□	/
□□□□	□□□□	/	□□□□	□□□□	□□□□	/
□□□□	□□□□	/	□□□□	□□□□	□□□□	/

1. grijze kruin - 2. bruine nek - 3. bruin met zwarte strepen - 4. zwarte keel en borst

1. beige wenkbrauwstreep - 2. vuil grijsbruine borst - 3. dikke, gelige snavel

1) Naam

Nederlandse en Engelse naam van de soort.

2) Type vogel

Is de soort een standvogel, wintergast, zomergast of trekvogel.

3) Leefgebied

In welk(e) leefgebied(en) voelt de vogel zich thuis. De symbooltjes maken dit in één oogopslag duidelijk.

Bebouwing

Moeras

Zee en kust

Open water

Bos

Open landschap

Weide en akkers

4) Verspreiding

Op de kaartjes zie je het voorkomen van de soort in de periode 2021-2025. De kaartjes zijn speciaal voor dit boek vervaardigd door waarneming.nl / waarnemingen.be in samenwerking met Natuurpunt op basis van geverifieerde waarnemingen. Het zegt echter niets over het aantal individuen. De kaartjes geven je dus een goede indicatie over de spreiding van de soorten, maar geven uiteraard geen garantie op succes.

5) Vogeltype

Je ziet hier, ondersteund door een grafiek, wanneer de soort relatief veel, weinig of niet voorkomt. De grafieken zijn afkomstig van Sovon Vogelonderzoek Nederland.

6) Feitjes

Diverse feitjes over het broeden.

7) Herkenning

Een uiteenzetting van de voornaamste kenmerken om een soort zo eenvoudig mogelijk te herkennen, zowel qua uiterlijk als roep of zang. De belangrijkste uiterlijke kenmerken zie je tevens in de foto's.

Wordt er geen onderscheid gemaakt in man en vrouw, dan lijken beide vogels zeer sterk op elkaar.

8) QR-code

Scan deze code en ga naar de online vogelgids van Vogelskijken.nl voor nog meer informatie over de soort.

9) Gedrag

Interessante weetjes over het gedrag, die je in sommige gevallen ook helpen bij je waarneming van de soort.

10) Gezien!

Ruimte voor aantekeningen wanneer je de soort gezien hebt. Het lijstje is identiek bij elke soort, maar niet alles is van toepassing op elke soort (niet iedere soort heeft bijvoorbeeld een zomer- of winterkleed).

Na iedere tien soorten stellen we een biotoop aan je voor. Je vindt er een lijstje met topgebieden in Nederland en België waar je je als vogelaar gegarandeerd uren kunt vermaken. Een handig overzichtje laat zien welke soorten je er kunt verwachten. De dik gedrukte soorten vind je terug in deze Uitvogelgids. Tevens vind je bij ieder biotoop een of meerdere challenges die je uitdagen lekker aan de slag te gaan.

1 HUISMUS

standvogel
HOUSE SPARROW

Al jaren met stip op nummer 1 als de meest algemene en bekende vogel: de huismus. Je vindt huismussen overal waar mensen zijn, maar dat wil niet zeggen dat het altijd goed gaat met deze soort. De laatste decennia zijn de aantallen zo ongeveer gehalveerd als gevolg van een flinke afname in geschikte plekken om te broeden en in voedselaanbod. De populatie is de laatste jaren stabiel met tussen de 2 en 3 miljoen huismussen.

Waar vind je huismussen?

De naam geeft het al weg: huismussen leven daar waar huizen te vinden zijn. Dorpen, steden, boerderijen, het maakt niet uit. Echt huismussenleefgebied voldoet aan een aantal voorwaarden. Ten eerste moet er natuurlijk een geschikte plek zijn om te broeden, zoals ruimtes onder dakpannen en in spouwmuren. Minstens net zo belangrijk: er moet voldoende eten in de buurt zijn. Buiten het broedseizoen eten huismussen vooral zaden, maar in het broedseizoen zijn insecten (met name bladluizen) en andere ongewervelden essentieel om de jongen mee te voeren. Als derde moet er beschutting aanwezig zijn in de vorm van heggen of klimop, waarin de mussen zich kunnen verstoppen voor sperwers, katten en andere rovers.

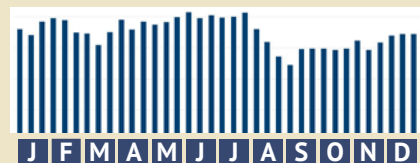
Feitjes

- Broedseizoen: vanaf eind april, 2-3 legfels per jaar
- Alleen het vrouwtje broedt
- Aantal eieren: 5-6
- Broedduur: 11-14 dagen
- Uitvliegen: na 14-17 dagen

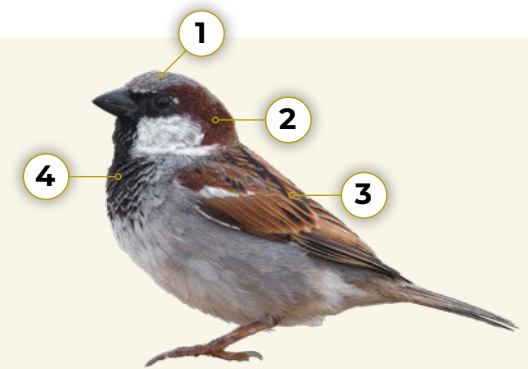
Welk type vogel is het?

Huismussen zijn echte stadsvogels die jaarrond in en om hun broedgebied aanwezig zijn. Meestal komen ze niet meer dan een paar honderd meter van de broedplaats vandaan. Jonge vogels willen nog weleens zwervgedrag vertonen, maar dan gaat het om een bijzonder klein deel van de gehele populatie.

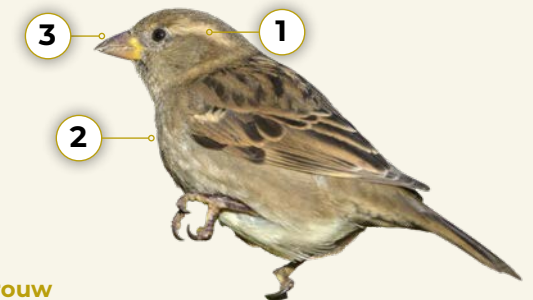
Hoe herken ik een huismus?

Een huismus is een stevig gebouwde, bruin met grijze vogel van ongeveer 15 cm met een relatief grote kop en een grote, spitse snavel. **Mannetjes** hebben een grijze kruin, bruine nek, zwarte keel en borst en grijze wangen. De onderzijde van het lijf is lichtgrijs, de bovenzijde is bruin met zwarte strepen. In het najaar en in de winter is het zwart van de keel en borst minder duidelijk te zien. **Vrouwtjes** hebben niet de markante koptekening en de zwarte keel en borst. Jonge vogels zien eruit als vrouwtjes en hebben, kort na het verlaten van het nest, opvallende mondhoeken. De **zang** bestaat uit een reeks tsjilpende klanken, waarvan de verschillende tonen iets in toonhoogte en snelheid variëren. Mannetjes zingen vaak in groepsverband, het hele jaar door.

Man

1. grijze kruin - 2. bruine nek - 3. bruin met zwarte strepen - 4. zwarte keel en borst

Vrouw

1. beige wenkbrauwstreep - 2. vuil grijsbruine borst - 3. dikke, gelige snavel

Gedrag

In het voorjaar zingen mannetjes vaak vanaf de rand van het dak bij geschikte nestlocaties om zo een vrouwtje te lokken. Heeft een vrouwtje eenmaal interesse, dan wordt er vlakbij het nest fanatiek gepaard. Na het broedseizoen zie je vaak hele families samen voedsel zoeken. Het zijn geen fanatieke vliegers, meestal leggen ze maar korte afstanden af tussen bijvoorbeeld het nest en tuinen met voedsel. Soms zitten groepjes gezamenlijk in een dichte struik te kwetteren. Huismussen maken vaak kuiltjes in het zand om een stofbad tegen luizen te nemen.

Ik heb deze soort gezien

Man	Vrouw	Juveniel	Zomerkleed	Winterkleed	Datum	Locatie
☐	☐	☐	☐	☐	/	
☐	☐	☐	☐	☐	/	
☐	☐	☐	☐	☐	/	
☐	☐	☐	☐	☐	/	
☐	☐	☐	☐	☐	/	

14 KOKMEEUW

standvogel, trekvogel, wintergast
BLACK-HEADED GULL

Als je een kleine meeuw met een donkerbruine kop in een stadspark ziet bedelen om een stukje brood, dan heb je te maken met een kokmeeuw. Deze soort is de meest algemene meeuw in Nederland. Kokmeeuwen staan vaak te trappelen in het gras, waardoor regenwormen uit de bodem omhoog komen: die denken dat het regent of dat er een mol aankomt, en dat ze bovengronds veiliger zijn. Het tegendeel is waar en de regenwormen verdwijnen in de maag van de kokmeeuw.

Waar vind je kokmeeuwen?

Als broedvogels zijn kokmeeuwen vaak te vinden in zoetwatermoerassen met kale bodems, hoogvenen, broedeilanden, kwelders en schorren. Buiten het broedseizoen kun je ze overal tegenkomen, van landbouwgebieden tot midden in de stad, vaak in grote groepen. Verreweg de grootste trefkans heb je van juli tot en met september, wanneer de jongen en ouders de kolonies hebben verlaten en door het land gaan zwerven en kokmeeuwen uit andere landen ons land bereiken.

Feitjes

- Broedperiode: vanaf april, jaarlijks 1 legsel
- Beide vogels broeden
- Aantal eieren: 2-3
- Broedduur: 23-26 dagen
- Uitvliegen: na 35 dagen

1. witte voorrand vleugel

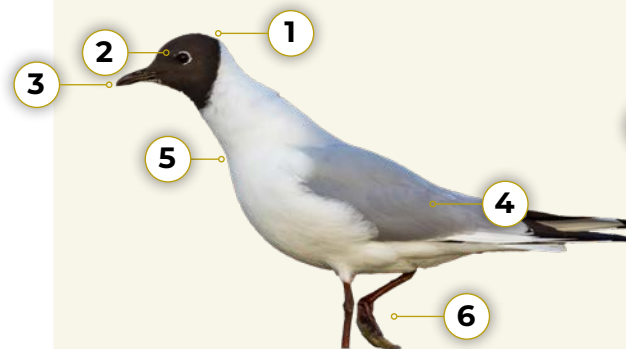
Welk type vogel is het?

Kokmeeuwen zijn in ons land zowel **standvogel**, **trekvogel** als **wintergast**. De meeste van onze broedvogels trekken weg om elders in Europa te overwinteren, van Denemarken en Zuid-Engeland tot Noord-Afrika en het westelijke Middellandse Zeegebied. Kokmeeuwen uit Noord- en Oost-Europa trekken door Nederland richting het zuiden, waarvan een groot deel bij ons blijft overwinteren.

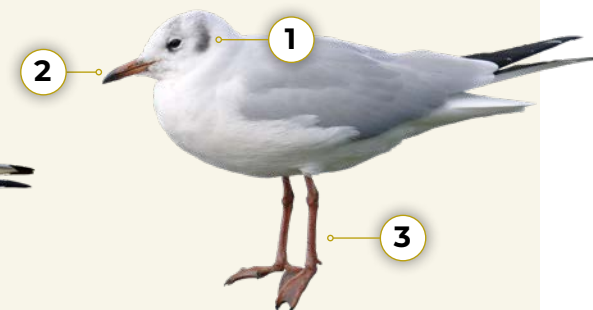
Hoe herken ik een kokmeeuw?

Vanaf het vroege voorjaar tot ver in de herfst zijn kokmeeuwen makkelijk te herkennen aan hun chocoladebruine kop, oranje snavel, kleine formaat en puntige vleugels met zwarte vleugelpunten. Volwassen zwartkopmeeuwen in **zomerkleed** lijken op kokmeeuwen, maar hebben meer zwart op de kop en nek, een forse rode snavel, een spierwit verenkleed (niet grijsig zoals kokmeeuw) en witte in plaats van zwarte vleugelpunten. Kokmeeuwen in **winterkleed** hebben niet langer een donkerbruine kop, maar oorvlekken die de suggestie wekken van een koptelefoon.

Zomerkleed

1. donkerbruine kopkap - 2. witte oogring
3. donkerrode snavel - 4. grijze vleugels
5. witte hals, borst en buik - 6. donkerrode poten

Winterkleed

1. donkere oorvlek - 2. (bruin)rode snavel met zwarte punt - 3. (bruin)rode poten

Gedrag

Kokmeeuwen broeden in kolonies, waar het altijd een drukte van jewelste is. In april beginnen de vogels met de balts, die spectaculair is door het pronk- en imponeergedrag en vooral heel veel lawaai. Elk mannetje heeft een eigen territorium, waarin hij met luid geschreeuw de aandacht probeert te trekken van een voorbijvliegend vrouwtje. Als een vrouwtje geland is, volgt een soort agressieve dans die, met wat geluk, leidt tot een vredesdans en uiteindelijk tot een geslaagd broedsel.

Ik heb deze soort gezien

Man	Vrouw	Juveniel	Zomerkleed	Winterkleed	Datum	Locatie
☐	☐	☐	☐	☐	/	
☐	☐	☐	☐	☐	/	
☐	☐	☐	☐	☐	/	
☐	☐	☐	☐	☐	/	
☐	☐	☐	☐	☐	/	

ZEE, STRAND EN WAD

Onze kustlijn meet ongeveer 450 kilometer. De zandstranden, de Noordzee, de Waddenzee en de Waddeneilanden zijn uniek.

De kust is ongekend rijk aan vogelsoorten, die je daar niet zelden in enorme groepen ziet. Met zoveel vogels zou je denken dat het goed gaat, maar door het intensieve gebruik van de stranden komen echte strandbroeders nog amper aan hun trekken. Gelukkig is hier steeds meer aandacht voor en worden delen van stranden in het broedseizoen niet meer machinaal gereinigd, en voor het publiek afgezet. Hou daar rekening mee als je over het strand loopt. Er zijn plekken waar je gewoon niet bij kunt.

Kustvogels zijn er het gehele jaar, maar toch zijn er een paar momenten aan te wijzen waarop je er nog meer ziet:

- Tijdens de vogeltrek. Veel vogels volgen onze kustlijn, waardoor je tijdens de trek ontelbaar veel extra vogels kunt zien.
- In de winter. Veel kustvogels overwinteren in Nederland, en dan specifiek in het Waddengebied en de Zeeuws-Hollandse Delta.
- Tijdens of kort na een noordwesterstorm. Veel vogels worden dan naar de kust toe geblazen, waardoor je een grotere kans hebt om ze van nabij te zien.

Brouwersdam.

Op het strand of het wad vind je onder andere

☐ Bontbekplevier	☐ Grutto	☐ Kluut
☐ Kleine plevier	☐ Rosse grutto	☐ Lepelaar
☐ Strandplevier	☐ Zilverplevier	☐ Grote mantelmeeuw
☐ Bonte strandloper	☐ Steenloper	☐ Tureluur
☐ Paarse strandloper	☐ Groenpootruiter	☐ Scholekster
☐ Drieteenstrandloper	☐ Wulp	☐ Bergeend
☐ Kanoet	☐ Regenwulp	☐ Oeverpieper

Op of boven het water vind je aan de kust onder andere

☐ Visdief	☐ Middelste zaagbek	☐ Grote burgemeester
☐ Dwergstern	☐ Zwarte zeekoet	☐ Fuut
☐ Grote stern	☐ Kleine alk	☐ Roodkeelduiker
☐ Eider	☐ Geelpootmeeuw	☐ IJsduiker
☐ Kleine mantelmeeuw	☐ Zilvermeeuw	☐ Stormmeeuw

Vogelboulevard Texel.

Het Zwin.

Bezoek de volgende kustgebieden

- ☐ Vogelboulevard Texel
- ☐ De Slufter, Texel
- ☐ Kroonspolders, Vlieland
- ☐ Nationaal Park Schiermonnikoog
- ☐ Lauwersmeer
- ☐ Westhoek (Friesland)
- ☐ Pier van IJmuiden
- ☐ Maasvlakte
- ☐ Brouwersdam
- ☐ Prunjepolder
- ☐ Westkapelle (Zeedijk)
- ☐ Waterdunen
- ☐ Het Zwin
- ☐ Oostelijke Havendam, Oostende
- ☐ IJzermonding

Pier van IJmuiden.

Drieteenstrandloper.

Kanoet.

Challenge Zoek de strandloper

Op onze stranden, pieren en op het wad komen allerlei soorten strandlopers voor. Het is verleidelijk om te denken dat alle strandlopers op het strand drieteenstrandlopers zijn, maar dat hoeft niet zo te zijn. Ook kanoeten en bonte strandlopers kunnen op het strand verschijnen. Lukt het jou om alle drie deze soorten te vinden?

Bonte strandloper.

Challenge Herken de meeuw

Meeuwen bezorgen menige vogelaar flinke kopzorgen: met welke meeuw heb ik te maken? Dat komt doordat het enkele jaren duurt voordat een meeuw volledig in zijn volwassen verenkleed zit. Zo onderscheiden we bij de zilvermeeuw de volgende kleden: eerste winter, tweede winter en derde winter. Neem een goede vogelgids bij de hand, zoals 'ANWB Vogelgids van Europa' en ga op een winterdag naar een plek waar je veel meeuwen

vindt, zoals nabij vissershavens. Kijk eens of je de volgende kleden kunt vinden.

Kokmeeuw

- ☐ eerste winter

Zilvermeeuw

- ☐ eerste winter
- ☐ tweede winter
- ☐ derde winter

Stormmeeuw

- ☐ eerste winter
- ☐ tweede winter